REPUBLIKA HRVATSKA
BRODSKO – POSAVSKA ŽUPANIJA
OPĆINA VRPOLJE
e-mail: opcina.vrpolje@gmail.com

VODIČ ZA GRAĐANE

UZ PRORAČUN OPĆINE VRPOLJE ZA 2027. GODINU I PROJEKCIJU PRORAČUNA ZA 2028. i 2029. GODINU

ŠTO JE PRORAČUN?

- Proračun je jedan od najvažnijih dokumenata koji se donosi na razini jedinica lokalne samouprave,
- Proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci jedinice lokalne samouprave za proračunsku godinu. Sadrži **projekciju** prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za dvije godine unaprijed**,**
- Propis kojim su regulirana sva pitanja vezana uz proračun je Zakon o proračunu („Narodne novine“ broj 144/21).

KAKO SE DONOSI PRORAČUN?

- Proračun donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave (Općinsko Vijeće Općine Vrpolje),
- Proračun se prema Zakonu mora donijeti najkasnije do konca tekuće godine za iduću godinu prema prijedlogu kojega utvrđuje Općinski načelnik i dostavlja predstavničkom tijelu do 15. studenog tekuće godine,
- Ako se proračun ne donese u roku slijedi:
    1. Privremeno financiranje,
    2. Raspuštanje Općinskog vijeća,
    3. Prijevremeni izbori za Općinsko vijeće.

SADRŽAJ PRORAČUNA

- **OPĆI DIO sadrži:**

- sažetak prihoda i rashoda i Račun financiranja,
- račun prihoda i rashoda i Račun financiranja.

- **POSEBNI DIO sadrži:**

Posebni dio proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazanih po organizacijskoj klasifikaciji, izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

- **OBRAZLOŽENJE sadrži**

Obrazloženje općeg dijela proračuna i obrazloženje posebnog dijela proračuna.

Obrazloženje općeg dijela proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži obrazloženje:
– prihoda i rashoda, primitaka i izdataka proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i
– prenesenog manjka odnosno viška proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Obrazloženje posebnog dijela proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave temelji se na obrazloženjima programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja.

PRIHODI PRORAČUNA

- prihodi od prodaje imovine - isključivo za kapitalna ulaganja - investicije,
- komunalni prihodi - isključivo za komunalne programe, komunalni doprinos - gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture,
- Komunalna naknada - održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture,
- Spomenička renta - zaštita i očuvanje kulturnih dobara (parkovi, obnove fasada i krovova i sl),
- nenamjenski prihodi (porezi, ostali prihodi) moguće je financirati sve vrste rashoda, a u Općini Vrpolje uglavnom se troše za:
  - javne potrebe,
  - materijalne rashode općine, rashode za zaposlene,
  - pokriće nedostatka komunalnih prihoda u održavanju komunalne infrastrukture.

Konto	Naziv	Plan za 2027.	Projekcija za 2028.	Projekcija za 2029.
61	Prihod od poreza	1.255.300,00	1.626.900,00	1.644.900,00
63	Pomoći	3.993.100,00	1.910.500,00	1.892.500,00
64	Prihodi od imovine	153.600,00	153.600,00	153.600,00
65	Prihodi po posebnim propisima	240.700,00	251.700,00	251.700,00
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	6.000,00	6.000,00	6.000,00
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	11.000,00	11.000,00	11.000,00
71	Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	40.000,00	40.300,00	40.300,00
72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	300,00	300,00	300,00
Ukupno:		**5.700.000,00**	**4.000.000,00**	**4.000.000,00**
92	Višak / manjak prihoda	780.000,00	0,00	0,00
	Primitak	0,00	0,00	0,00
Ukupno:		**6.480.000,00**	**4.000.000,00**	**4.000.000,00**

RASHODI PRORAČUNA PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

1) RASHODI POSLOVANJA

a) Rashodi za zaposlene (plaće djelatnika Općine, naknade, doprinosi na plaće),
b) Materijalni rashodi (naknade troškova zaposlenicima, uredski materijal, energija, telefon, pošta, intelektualne usluge, reprezentacija, naknade vijećnicima, održavanje komunalne infrastrukture...),
c) Financijski rashodi (kamate na kredite, bankarske usluge),
d) Subvencije,
e) Pomoći (tekuće i kapitalne pomoći),
f) Naknade građanima i kućanstvima (troškovi koji se odnose na isplate u okviru Programa socijale skrbi, Odluke Općinskog vijeća i Općinskog načelnika),
g) Ostali rashodi (donacije, naknade za rad udruga u kulturi, sportu, socijali, financiranju političkih stranaka i sl…).

2) RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE

a) Kupnja zemljišta,
b) Kupnja ili gradnja građevinskih objekata (poslovni objekti, komunalni objekti),
c) Kupnja prijevoznih sredstava, knjiga i umjetničkih djela, uredske oprema i namještaja),
d) Prostorni planovi.

3) IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA

a) Otplatne rate kredita (kratkoročni i dugoročni).

RASHODI PRORAČUNA

Zadani rashodi (zakonske obveze JLS)

- Predškolski odgoj,
- Osnovno školsko obrazovanje,
- Dodatni programi i predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju,
- Srednjoškolsko i visoko obrazovanje (stipendije, prijevoz i sl.),
- Održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture,
- Gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture,
- Protupožarna zaštita,
- Izrada prostornih planova,
- Plaće i materijalni rashodi stručnih tijela JLS,
- Manifestacije, redovan rad udruga u kulturi,
- Sport,
- Kultura,

- Socijalni programi i zdravstvena zaštita,
- Tehnička kultura,
- Srednjoškolsko i visoko obrazovanje (stipendije, prijevoz i sl.).

Konto	Naziv	Plan za 2027.	Projekcija za 2028.	Projekcija za 2029.
31	Rashodi za zaposlene	1.453.150,00	1.472.850,00	1.502.850,00
32	Materijalni rashodi	990.200,00	1.011.300,00	1.025.300,00
34	Financijski rashodi	129.100,00	129.100,00	129.100,00
35	Subvencije	23.000,00	23.000,00	23.000,00
36	Pomoći	12.000,00	8.000,00	8.000,00
37	Naknade građanima i kućanstvima	102.000,00	101.600,00	101.600,00
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	251.100,00	219.100,00	220.100,00
41	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	10.000,00	10.000,00	10.000,00
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	2.741.950,00	712.550,00	667.550,00
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	767.500,00	12.500,00	12.500,00
Ukupno:		**6.480.000,00**	**3.700.000,00**	**3.700.000,00**
	Izdatak	300.000,00	300.000,00	300.000,00
Ukupno:		**6.780.000,00**	**4.000.000,00**	**4.000.000,00**

VAŽNO JE ZNATI!

- Jedno od najvažnijih načela proračuna je da mora biti **uravnotežen.**
- ukupna **visina planiranih prihoda mora biti istovjetna ukupnoj visini planiranih rashoda.**
- određeni rashodi mogu se financirati isključivo iz određenih prihoda – namjenski prihodi.

DA LI SE PRORAČUN MOŽE MIJENJATI?

Proračun nije „statičan“ akt već se sukladno Zakonu, može mijenjati tijekom proračunske godine -**„rebalans“.** Procedura izmjena Proračuna istovjetna je proceduri njegova donošenja:

„Rebalans” predlaže Općinski načelnik, a donosi ga Općinsko vijeće.

Tijekom proračunske godine, a u slučaju da se, zbog nastanka novih obveza za proračun ili promjena gospodarskih kretanja, povećaju rashodi i/ili izdaci odnosno smanje prihodi i/ili primici, Općinski načelnik može na prijedlog Upravnog odjela/ Jedinstvenog upravnog odjela nadležnog za financije obustaviti izvršavanje pojedinih rashoda i/ili izdataka.

Privremene mjere mogu trajati najviše 45 dana.

KAKO SE OPĆINA MOŽE ZADUŽIVATI?

Općina se može dugoročno zaduživati isključivo za kapitalne investicije te:
- Investicija mora biti planirana u Proračunu,
- Prethodna suglasnost Općinskog vijeća,
- Suglasnost Ministarstva financija / Vlade RH,

Ukupan opseg zaduženja Ograničenja u vezi sa zaduživanjem jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisuju se u zakonu o izvršavanju državnog proračuna za određenu godinu.

Općina se može kratkoročno zaduživati:
- Bez posebnih suglasnosti,
- Za pokriće nelikvidnosti,
- Unutar jedne godine.

SMJERNICE I OBRAZLOŽENJE UZ PRORAČUN ZA 2027. GODINU

Proračun Općine Vrpolje za 2027. godinu, prvenstveno je baziran na činjenici da se financijski dodatno ne opterećuje stanovništvo i gospodarstvo tj. da se ne povećavaju javna davanja.

Isto tako u 2027. godini planirano je niz mjera naplate vlastitih prihoda, te nastavak urednog servisiranja svih financijskih obveza (obveze prema dobavljačima).

Planirana su nova kapitalna ulaganja za izgradnju komunalne infrastrukture, kao i završetak započetih, te financiranje istih iz EU sredstava i sufinanciranje iz općih prihoda.

Planiran je nastavak i unapređenje cjelokupne lokalne zajednice kroz financiranje civilnog sektora (sport, kultura, lovstvo, vatrogastvo, civilna zaštita i dr.) za provedbe aktivnosti.

Provedba obveznog predškolskog odgoja, te financiranje potreba u osnovnoj školi radi provođenja aktivnosti koji potiču i utiču na razvoj cjelokupne lokalne zajednice.

Sve navedeno vidljivo je kroz programsku klasifikaciju proračuna Općine Vrpolje za 2027. godinu, s projekcijama za 2028. i 2029.

CILJEVI

Osnovni cilj proračunskog planiranja za proračun za 2027. godinu je osiguranje stabilnosti Proračuna te razvoj kroz kapitalnih investicija i aktivnosti koje provodi civilni sektor.

Pozitivni pokazatelji:

- Povećanje prihoda,
- Završetak započetih kapitalnih ulaganja te otvaranje radova na novim kapitalnim ulaganjima, priprema novih projektnih dokumentacija za financiranje iz EU sredstva u budućem programskom razdoblju.

Negativni pokazatelji:

- Niski osobni dohoci zaposlenih osoba te ukupno smanjenje broja stanovnika već dugi niz godina,
- Nepoznat učinak punjenja prihodovne strane iz kapitalnih pomoći temeljem prijenosa EU sredstava zbog nepoznate dinamike objavljivanja natječaja.